

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Ndob/54/2023
Identifikačné číslo spisu:	6123387067
Dátum vydania rozhodnutia:	19.12.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Lenka Praženková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:6123387067.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lenky Praženkovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Mederovej a Mgr. Sone Pekarčíkovej, v spore žalobkyne: Bratislavská vodárenská spoločnosť, a.s., Prešovská 48, Bratislava, IČO: 35 850 370, zastúpenej advokátskou kanceláriou Malata, Pružinský, Hegedúš & Partners s. r. o., Twin City Tower, Mlynské nivy 10, Bratislava, proti žalovanej: MPP Servis s.r.o., Námestie Andreja Hlinku 3, Bratislava, IČO: 35 897 813, zastúpený advokátskou kanceláriou Bukovinský & Chlipala, s.r.o., Svätoplukova 30, Bratislava, o zaplatenie 27 180,97 eura s príslušenstvom, vedenej na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. 60Cb/48/2023, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica, takto

rozhodol:

P r í s l u š n ý m súdom na konanie o spore je Mestský súd Bratislava IV.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica ako súd upomínací listom zo dňa 26. septembra 2023 postúpil spor Mestskému súdu Bratislava III ako súdu príslušnému na jeho prejednanie a rozhodnutie, nakoľko žalobca v zákonom stanovenej lehote navrhol pokračovanie v konaní na príslušnom súde v zmysle § 10 ods. 3 a § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní (ďalej aj „zákon o UK“).

2. Mestský súd Bratislava III s postúpením sporu nesúhlasil a súdny spis podľa § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj len „najvyšší súd“) na rozhodnutie o kauzálnej príslušnosti. Nesúhlas s postúpením odôvodnil tým, že predmetom konania je zaplatenie sumy 27 180,97 eura s príslušenstvom, ktoré si žalobca uplatňuje titulom náhrady nákladov vynaložených na správu, prevádzku a údržbu kanalizácie vyplývajúcich z vyhlásenej nútenej správy nad kanalizáciou rozhodnutím správneho orgánu. Uviedol, že na predmetný spor sa neaplikuje zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej aj len „ObZ“ alebo „Obchodný zákonník“), ale základ nároku žalobcu je v zákone č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach (ďalej len „zákon č. 442/2002 Z. z.“). Medzi stranami

teda nejde o záväzkový vzťah v zmysle Obchodného zákonníka. Uviedol tiež, že po nadobudnutí účinnosti zákona č. 150/2022 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s novými sídlami a obvody súdov je od 1. júna 2023 agendou Mestského súdu Bratislava III obchodnoprávna agenda. Mestský súd Bratislava III je teda príslušný na prejednanie veci len v prípade naplnenia jeho vecnej a kauzálnej príslušnosti, a to s odkazom na § 18n ods. 2 písm. c) a d) zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj len „zákon č. 371/2004 Z. z.“ alebo „zákon o sídlach a obvodoch súdov“). Poukázal, že v zmysle § 12 ods. 2 CSP je na konanie v prvej inštancii miestne príslušný Mestský súd Bratislava IV, a to pre obvod Mestského súdu Bratislava IV, pričom v zmysle § 2 ods. 4 zákona o sídlach a obvodoch súdov je obvodom Mestského súdu v Bratislave IV územný obvod okresov Bratislava I, Bratislava II, Bratislava III, Bratislava IV a Bratislava V. V danom prípade nie sú splnené predpoklady na to, aby bolo možné predmetný spor považovať v zmysle § 261 a § 262 Obchodného zákonníka pri jeho vzniku za spor vyplývajúci z obchodnozväzkového vzťahu medzi podnikateľmi týkajúci sa ich podnikateľskej činnosti, a zároveň nejde ani o spor podľa druhej časti Obchodného zákonníka a ani z obsahu žaloby nevyplyva, že vzťah medzi stranami sporu možno považovať za obchodnoprávny, ktorý by sa spravoval ustanoveniami Obchodného zákonníka. Vzhľadom na to, predstavuje spor medzi stranami konania spor občianskoprávny, na prejednanie ktorého Mestskému súdu Bratislava III nevplyva kauzálna príslušnosť z ustanovenia § 22 písm. a) CSP.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Mestskému súdu Bratislava III, vzhľadom na predloženie nesúhlasu Mestského súdu Bratislava III s postúpením mu veci Okresným súdom Banská Bystrica v zmysle § 43 ods. 2 CSP tento nesúhlas prejednal a dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením je dôvodný a príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie sporu je Mestský súd Bratislava IV.

4. Z obsahu spisu vyplýva, že návrhom na vydanie platobného rozkazu sa žalobca domáhal vydania platobného rozkazu, ktorým súd uloží žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 27 180,97 eura s príslušenstvom titulom neuhradenia nákladov vynaložených na správu, prevádzku a údržbu kanalizácie vyplývajúcich z vyhlásenej nútenej správy. Okresný súd Banská Bystrica vydal dňa 6. septembra 2023 platobný rozkaz sp. zn. 27Up/1398/2023, ktorý bol žalovanému doručený 8. septembra 2023. Žalovaný podal proti vyššie uvedenému platobnému rozkazu v zákonnej lehote odpor. Keďže žalobca navrhol pokračovanie v konaní, a to na príslušnom súde na prejednanie veci v zmysle ustanovení CSP, Okresný súd Banská Bystrica postúpil vec na rozhodnutie Mestskému súdu Bratislava III ako súdu príslušnému na konanie vo veci. Tento súd s postúpením nesúhlasil, poukazujúc na ust. § 12 ods. 2 CSP a § 22 písm. a) CSP, pretože podľa neho nie je na rozhodovanie sporu kauzálna príslušnosť, keďže ide o občianskoprávny spor, a tak vecne a miestne príslušným na prejednanie sporu má byť Mestský súd Bratislava IV.

5. Podľa § 14 ods. 1 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní (ďalej aj „zákon o UK“) odpor, ktorý súd neodmietol, odošle žalobcovi bez zbytočného odkladu spolu s výzvou, aby sa k nemu v lehote 15 dní vyjadril a aby v tej istej lehote navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku.

6. Podľa § 14 ods. 3 zákona o UK, ak žalobca v lehote podľa ods. 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd strany upovedomí o pokračovaní v konaní.

7. Podľa § 15 ods. 1 CSP všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

8. Podľa § 12 ods.1 CSP, na konanie v prvej inštancii je príslušný okresný súd, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 12 ods. 2 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie v prvej inštancii je pre obvod Mestského súdu Bratislava IV miestne príslušný Mestský súd Bratislava IV.

10. Podľa § 22 písm. a) CSP, na konanie v obchodnoprávných sporoch je príslušný Mestský súd Bratislava III pre obvod Krajského súdu v Bratislave.

11. Podľa § 2 ods. 4 zákona č. 371/2004 Z. z. v znení účinnom od 1. júna 2023 sídlom Mestského súdu Bratislava IV je mesto Bratislava; jeho obvod tvorí územný obvod obvodov okresov Bratislava I, Bratislava II, Bratislava III, Bratislava IV a Bratislava V.

12. Podľa Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špeciálny súd a vojenské sudy (ďalej aj „Vyhláška MS SR č. 543/2005 Z. z.“) sa do súdneho registra „Cb“ zapisuje

a) žaloba a návrh na začatie konania v obchodných veciach, určovací návrh a návrh vyvolaný konaním pri výkone rozhodnutia a exekúcií v obchodných veciach,

b) návrh na vydanie platobného rozkazu v obchodnoprávných veciach; v tomto súdnom registri sa vedie vec aj po vydaní platobného rozkazu, v ktorej bol podaný opravný prostriedok proti výroku o trovách konania vec, v ktorej bol podaný odpor proti platobnému rozkazu vrátane odporu podaného oneskorene, bez odôvodnenia vo veci samej alebo neoprávnenou osobou a vec, v ktorej bol návrh na vydanie platobného rozkazu vzatý späť,

c) žaloba, z ktorej je zjavné, že záväzkový vzťah účastníkov, ktorý nespadá pod vzťahy uvedené v § 261 Obchodného zákonníka, sa spravuje podľa písomnej dohody Obchodným zákonníkom vrátane vzťahu, ktorý vznikol pri zabezpečovaní záväzku z tejto zmluvy; to neplatí, ak ide o spory zo spotrebiteľských zmlúv,

d) žaloba, ak je jej predmetom uplatňovanie práv z nekalej súťaže podľa § 44 až 55 Obchodného zákonníka, práv z obchodného tajomstva podľa § 17 až 20 Obchodného zákonníka, práv z obchodného mena podľa § 8 až 12 Obchodného zákonníka a iné žaloby, ak je ich predmetom vzťah z Obchodného zákonníka,

e) návrh na vydanie európskeho platobného rozkazu.

13. Podľa § 36 ods. 1 CSP, konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný.

14. Podľa § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného pojednávania sporu.

15. Podľa § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú sudy viazané.

16. V rámci zavedenej tzv. súdnej mapy boli s účinnosťou od 1. júna 2023 zrušené pôvodné okresné sudy v obvode Krajského súdu v Bratislave, a to konkrétne Okresný súd Bratislava I, Okresný súd Bratislava II, Okresný súd Bratislava III, Okresný súd Bratislava IV, Okresný súd Bratislava V a vznikli štyri nové mestské sudy - Mestský súd Bratislava I ako súd vybavujúci trestnoprávnu agendu pre obvod Mestského súdu Bratislava I a niektoré obzvlášť závažné zločiny pre obvod Krajského súdu v Bratislave, Mestský súd Bratislava II ako súd vybavujúci rodinnoprávnu a poručenskú agendu pre obvod spadajúci v tejto agende pod Krajský súd v Bratislave, Mestský súd Bratislava III ako súd vybavujúci obchodnoprávnu agendu pre obvod spadajúci v tejto agende pod Krajský súd v Bratislave a Mestský súd Bratislava IV ako súd vybavujúci občianskoprávnu agendu, resp. ide o súd vecne príslušný, ak nie je ustanovené inak, pre obvod Mestského súdu Bratislava IV na konanie v prvej inštancii a na konanie vo veciach podľa druhej a šiestej až ôsmej hlavy druhej časti CMP (Civilného sporového poriadku) pre obvod Mestského súdu Bratislava IV (zákon č. 371/2016 Z. z. v znení účinnom od 1. júna 2023, § 12 ods. 2 CSP, § 3 ods. 4 CMP, § 3 ods. 3 CMP, § 22 písm. a/ CSP, § 15 ods. 2 a § 16 ods. 1 písm. a/

trestného poriadku).

17. V predmetnom spore bol návrh žalobcu na vydanie platobného rozkazu doručený Okresnému súdu Banská Bystrica, ako súdu upomínaciemu, dňa 22. augusta 2023, teda konanie sa začalo za účinnosti novej právnej úpravy, ktorou bola zavedená kauzálna príslušnosť pre obchodnoprávne spory upravená v ustanovení § 22 CSP.

18. Otázkou, ktorú bolo potrebné vyriešiť v tomto spore o nesúhlase s postúpením je, či predmetom tohto konania je občianskoprávny spor alebo obchodnoprávny spor. Najvyšší súd k uvedenej otázke uvádza, že z nesúhlasu Mestského súdu Bratislava III, ako aj z obsahu spisu vyplýva, že predmetom konania je pohľadávka Bratislavskej vodárenskej spoločnosti, a.s. proti spoločnosti MPP Servis s.r.o. (právnickými osobami - podnikateľmi), pričom pohľadávka vznikla titulom neuhradenia vzniknutých nákladov vynaložených na správu, prevádzku a údržbu kanalizácie (z dôvodu vyhlásenej nútenej správy) žalobcovi, a ktoré sú vo vlastníctve žalovaného. Nútenú správu predmetnej kanalizácie vyhlásil Krajský úrad životného prostredia v Bratislave (ako správny orgán) v zmysle § 14 ods. 1 zákona č. 442/2002 Z. z., a zároveň uložil žalovanému povinnosť hradiť náklady, ktoré žalobcovi vzniknú v dôsledku tejto správy. Dôvody vyhlásenia nútenej správy pre kanalizáciu vo vlastníctve MPP Servis s.r.o. spočívajú v neplnení základnej povinnosti vlastníka verejnej kanalizácie uvedenej v § 16 ods. 1 písm. a), ods. 5 a ods. 7 zákona č. 422/2002 Z. z., a to zabezpečenia plynulého a bezpečného odvádzania odpadových vôd, neuzavretie zmluvy s vlastníkom prevádzkovo súvisiacej verejnej kanalizácie a neuzavretie písomnej zmluvy o odvádzaní so žiadateľmi o pripojenie na verejnú kanalizáciu. Z uvedeného vyplýva, že ide o vzťah, ktorý nespadá pod obchodnozáväzkové vzťahy upravené v § 261 ods. 1 a 2 ObZ, ani pod tzv. absolútne obchodnozáväzkové vzťahy podľa § 261 ods. 6 ObZ, či fakultatívne obchodnozáväzkové vzťahy podľa § 262 ObZ, a zároveň konanie nevyplýva ani z prvej a ani z druhej časti Obchodného zákonníka. Z obsahu žaloby vyplýva, že vzťah medzi stranami sporu sa nespravuje ustanoveniami Obchodného zákonníka. Predmetom tohto konania teda nie je obchodnoprávny spor, a preto je nesúhlas Mestského súdu Bratislava III, ktorý je súdom kauzálnu príslušným na konanie v obchodnoprávných sporoch pre obvod Krajského súdu v Bratislave, dôvodný. V konaní ide o vzťah občianskoprávneho charakteru.

19. Na základe uvedených skutočností najvyšší súd uzatvára, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III je dôvodný, keďže na prejednanie tohto sporu nie je kauzálnu príslušný. Na konanie v občianskoprávnom spore proti právnickej osobe so sídlom v obvode Mestského súdu Bratislava IV je príslušný Mestský súd Bratislava IV (§ 12 ods. 2, § 15 ods. 1 CSP, § 2 ods. 4 zákona č. 371/2004 Z. z. v znení účinnom od 1. júna 2023).

20. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.